

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară nr.1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.5 “Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării”

Titlul proiectului: **“Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”**

Beneficiar: **Academia Română**

Numărul de identificare al contractului: POSDRU/159/1.5/S/136077

Raport științific de cercetare doctorală

**Tutore îndrumător:
Prof. Dr. Wilhelm DANCĂ**

**Doctorand:
Andrei SIMIONESCU-PANAIT**

București, 2015

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

Gândirea lui Platon asupra imaginației. Studiu fenomenologic

Tutore îndrumător:

Prof. Dr. Wilhelm DANCĂ

Doctorand:

Andrei

SIMIONESCU-PANAIT

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului “Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/159/1.5/S/136077.

București, 2015

CUPRINS

Capitolul 1: Scurtă introducere în tema doctoratului meu și în felul utilizării metodei fenomenologice

- 1.1. Imaginația ca temă inițială și oferta metodică pe care fenomenologia o poate onora. Lipsa de unitate internă a conceptului de imaginație.....pag. 4
- 1.2. Situația de azi a fenomenologiei lui Husserl, din perspectiva temelor vehiculate în fenomenologie. Potențialul rol al animației în problemele fenomenologiei..... pag. 6
- 1.3. Schiță preliminară a lucrului fenomenologic..... pag. 8
- 1.4. Înlocuirea preocupării pentru imaginație. Aspectele preliminare ale obiectului sartorial..... pag. 9
- 1.5. Obiectul sartorial și tranziția către o fenomenologie a eleganței..... pag. 10

Capitolul 2: Pasajele din Platon care deschid drumul filosofic spre o fenomenologie aplicată

- 2.1. Contextul interpretării pasajului privitor la cea de-a treia cale din dialogul Parmenide..... pag. 13
- 2.2. *Parmenide*, 155-157 – Aspectele unei apariții heracliteene în plină analitică a ființei..... pag. 14
- 2.3. Felul în care spontaneitatea este oferită drept soluție și în ce logici se poate încadra aceasta..... pag. 16
- 2.4. Însemnele unei reducții incomplete și deschiderea către atitudinea filosofică care poate fi cel mai ușor de găsit în lucrările lui Husserl..... pag. 18
- 2.5. Caracterul aplicat al atitudinii filosofice pe care Platon o menține în contextul temei imaginației..... pag. 20
- 2.6. Prima notă despre metoda fenomenologică. Critica aplicării fenomenologiei în contextul unor autori consacrați din filosofie..... pag. 22

Capitolul 3: Concepte husseliene importante pentru o fenomenologie aplicată și pentru o analiză fenomenologică a obiectului sartorial și a eleganței

- 3.1. Contextul preluării conceptelor: o primă diferență între două stiluri fenomenologice..... pag. 25
- 3.2. Conceptele utile din fenomenologia lui Husserl..... pag. 26
  - 3.2.1. Metoda reducției fenomenologice.....pag. 26

3.2.2. Metodologia întrebării și schimbarea radicală care intervine în plină metodă fenomenologică.....	pag. 27
3.2.3. Conștiință, percepție și trup.....	pag. 28
3.2.4. Obiect și obiectivitate; comentariu asupra celor două tipuri de sinteze inerente experienței.....	pag. 29
3.2.5. Adumbrirea.....	pag. 30
3.2.6. Preraționalitate.....	pag. 31
3.2.7. Intenționalitate.....	pag. 32
3.2.8. Intersubiectivitate.....	pag. 32
3.2.9. Imaginea și fantezia.....	pag. 33
3.3. Statutul fenomenologiei genetice și poziția acesteia față de cel al fenomenologiei statice.....	pag. 34
Bibliografie.....	pag. 36

Rezumat

Am împărțit raportul final în trei capitole, în care am încercat să cuprind pe cât de bine posibil lucrul meu în aceste luni de doctorat, deși lucrarea de doctorat finală va cuprinde o versiune rafinată a celor spuse aici. Cel mai probabil, aceste trei capitole vor avea destinația unei reconfigurări structurale, în contextul mai larg al întregii lucrări de doctorat.

Primul capitol este o introducere în parcursul doctoratului și al muncii depuse pe timpul bursei – totodată o ocazie de a intra în contextul problemei și metodei pe care încerc să le fac să conlucreze în armonie. Oglindind atitudinea din spatele Prolegomenelor la logica pură (primul volum al Cercetărilor logice, Edmund Husserl), intenția din această primă parte este una critică, negativă, a cărei scop este de a delimita și de a preveni împotriva unor binecunoscute tendințe care se pot alipi temei sau metodei. În urma lucrului sub prezenta bursa, am descoperit incompatibilități definitorii în relația dintre tema inițială (imaginația) și metoda reducției fenomenologice, motiv pentru care am întemeiat, pe cenușa vechiului proiect, o delimitare a unui nou subiect, inedit pentru lumea academică și productiv pentru intenția mea inițială. Așadar, acest prim capitol nu este doar unul de critică abstractizată unui context, ci este plasată strategic pentru a deschide într-un mod cât mai firesc drumul spre noua temă a obiectului sartorial și a fenomenologiei acestuia.

Al doilea capitol este o variantă preliminară a începutului lucrării mele de doctorat, și anume o interpretare a câtorva pasaje importante din Platon, care deschid o apropiere dintre acesta și Husserl în ceea ce privește metoda. Pe parcursul lucrului, nu doar reducția fenomenologică și-a găsit proveniența în a treia cale din dialogul *Parmenide*, ci și intuiția de a lucra aplicat când tema imaginației se dovedește a fi prea largă a recunoscut o atitudine autorială similară în *Sofistul*. Am arătat în această secțiune că o frântură de heracliteanism în Platon, în momentul unei deschideri aporetice, poate situa filosofia acestuia într-o mai intensă conexiune cu fenomenologia husserliană.

Finalmente, ultimul capitol este o schiță a unei bune părți din lucrarea finală – cea despre Husserl și practica fenomenologică. Am oferit descrieri despre caracteristicile definitorii ale unor concepte cheie, care vor juca un rol important în variile analize despre experiența cu obiectele sartoriale. Prezentarea acestor concepte este una orientativă, încât noțiunile de care voi face uz se prezintă într-un număr sporit – doar că necesită un spațiu mai amplu pentru desfășurare și

explicare. Cu toate acestea, fenomenologia lui Husserl, deși spinoasă, poate oferi o lumină nouă temelor concrete ale lumii vieții, după cum voi arăta și în lucrarea finală.

O temă din filosofia lui Platon supusă reducției fenomenologice persistent nu putea avea destinul unei interpretări integrale și unitare, dar tocmai această cale permite revitalizarea temei, precum și a perspectivelor filosofice implicate. Suplimentar, legătura cu noua temă, adoptată și șlefuită pe parcursul programului de bursă, a fost posibilă doar datorită reducățiilor fenomenologice operate pe Platon. Următorul pas – teza.